

Transparency International“ Lietuvos skyrius (TILS) pateikė klausimyną dvylikai rinkimuose į Seimą dalyvausiančių politinių partijų, remiantis sociologinėse apklausose išryškėjusiu visuomenės palaikymu (daugiau nei 1% gyventojų teigė, jog balsuotų už partiją per artėjančius rinkimus) ir politinių partijų matomumu. Atsakymus rugsėjo 12 – 25 d. pateikė 10 politinių partijų: TS-LKD, Drąsos kelias, Tvarka ir teisingumas, Liberalų ir centro sąjunga, Liberalų sąjūdis, Darbo partija, Lenkų rinkimų akcija, Lietuvos socialdemokratų partija, Valstiečių ir žaliųjų sąjunga, Sąjunga „Taip“.

Klausimyno tikslas buvo išsiaiškinti, ar partijos išskiria korupciją kaip svarbią problemą, kaip yra pasirengę ją pažaboti ir kokių rezultatų tikisi pasiekti per ateinantį ketverių metų laikotarpį.

Šiame dokumente pateikiama:

- **“Transparency International” Lietuvos skyriaus 2012 m. rugsėjo 12 d. rinkimuose į LR Seimą dalyvausiančioms politinėms partijoms siūstas klausimynas;**
- **Gauti partijų atsakymai** (kalba netaisyta).

LYDRAŠTIS IR KLAUSIMYNAS

Gerbiamieji,

Nevyriausybinių antikorupcinių organizacijų „Transparency International“ Lietuvos skyrius (toliau – TILS; daugiau apie TILS: www.skaidrumas.lt) šiuo metu atlieka tyrimą, siekdama išsiaiškinti, ar 2012 m. spalio 14 d. rinkimuose į LR Seimą dalyvausiančios politinės partijos išskiria korupciją kaip svarbią problemą, kaip ketina ją spręsti ir kokių rezultatų tikisi.

Remiantis “Lietuvos korupcijos žemėlapis 2011 m.” (toliau – LKŽ 2011) tyrimo rezultatais, 67% Lietuvos gyventojų **korupciją** laiko labai rimta problema. Didžioji dalis gyventojų taip pat mano, kad korupcija yra kliūtis visuomenės ir valstybės gyvenimui, taip pat kliūtis verslui vystyti.

Remdamasis LKŽ 2011 duomenimis ir Nacionaline kovos su korupcija 2011 – 2014 m. programa, TILS parengė ir pagrindinėms politinėms partijoms – rinkiminės kampanijos dalyvėms siūčia klausimyną. Atsakymai į jį padės visuomenei geriau suprasti, kokius tikslus, susijusius su antikorupcine veikla ir viešojo sektoriaus tobulinimu, kelia rinkimuose dalyvausiančios partijos.

Gauti ir susisteminti atsakymai bus pristatomi **viešai**.

Maloniai prašome Jus ar kitą Jūsų partijos atstovą atsakyti į toliau pateikiamus klausimus iki š.m. **rugsėjo 20 d.** Atsakymus prašome siūsti elektroniniu paštu neringa@transparency.lt. Telefonas pasiteiravimui: (8 5) 212 69 51.

Pagarbiai,

Sergejus Muravjovas,
„Transparency International“ Lietuvos skyriaus vadovas

KLAUSIMYNAS

Partijos pavadinimas:

Klausimyną pildo (vardas (i), pavardė (s), pareigos):

Jūsų kontaktiniai duomenys pasiteiravimui (el. paštas / telefonas):

1. Jūsų nuomone, korupcija Lietuvoje:

Labai paplitusi	Paplitusi	Nepaplitusi	Visai nepaplitusi	Sunku pasakyti
4	3	2	1	0

2. Jūsų partijai korupcijos problema Lietuvoje:

Labai svarbi	Svarbi	Nesvarbi	Visai nesvarbi	Sunku pasakyti
4	3	2	1	0

3. Prašome pasakyti, kokios socialinio, ekonominio, politinio gyvenimo sferos yra labiausiai pažeistos korupcijos?

4. Prašome pasakyti, kokių rezultatų sieksite per naują Seimo ir Vyriausybės kadenciją, siekdami pažaboti **administracinę korupciją** ir padaryti **viešąjį sektorių** skaidresniu ir atskaitingesniu?

Kaip matuosite savo veiksmų sėkmę?

5. Prašome pasakyti, kokių rezultatų sieksite per naują Seimo ir Vyriausybės kadenciją, siekdami pažaboti **politinę korupciją** ir **neteisėtą** įvairių interesų grupių **poveikį** valstybės valdymui?

Kaip matuosite savo veiksmų sėkmę?

Dėkojame Jums už atsakymus!

GAUTI POLITINIŲ PARTIJŲ ATSAKYMAI

Klausimas Partijos pavadinimas	1. Jūsų nuomone, korupcija Lietuvoje:	2. Jūsų partijai korupcijos problema Lietuvoje:	3. Prašome pasakyti, kokios socialinio, ekonominio, politinio gyvenimo sferos yra labiausiai pažeistos korupcijos?	4.1. Prašome pasakyti, kokių rezultatų sieksite per naują Seimo ir Vyriausybės kadenciją, siekdami pažaboti administracinę korupciją ir padaryti viešąjį sektorių skaidresniu ir atskaitingesniu?	4.2. Kaip matuosite savo veiksmų sėkmę?	5.1. Prašome pasakyti, kokių rezultatų sieksite per naują Seimo ir Vyriausybės kadenciją, siekdami pažaboti politinę korupciją ir neteisėtą įvairių interesų grupių poveikį valstybės valdymui?	5.2. Kaip matuosite savo veiksmų sėkmę?
1. Liberalų ir centro sąjunga	Paplitusi	Labai svarbi	Lietuvos Respublikos savivaldybės ir verslą kontroliuojančios institucijos.	Vienintelis kelias sumažinti korupciją - tai aiškus įstatymų reglamentavimas. Teisinėje sistemoje turi nelikti nereikalingų, perteklinių ribojimų, kur verslas susiduria su valstybės aparatu (nereikalingas licencijavimas ir pan). Siekėme ir toliau sieksime, kad visi įstatymai, susiję su verslu, būtų toliau tobulinami. Be to, reikėtų tinkamai suregulmentuoti Viešųjų pirkimų įstatymą, o ne nuolat jį kaitalioti.	Šalies korupcijos indeksais.	Tam, kad būtų ženkliai sumažintas korupcijos lygis Lietuvoje, turi būti aiškiai nubrėžtos ribos tarp politikos ir verslo. Būtina aiškiai reglamentuoti Lietuvos Respublikos Lobizmo įstatymą. Verslo atstovai turi turėti galimybę oficialiai bendrauti su politikais ir išsakyti savo poziciją.	Šalies korupcijos indeksais.
2. Tėvynės sąjunga – Lietuvos krikščionys demokratai	Labai paplitusi	Labai svarbi	Manychiau, kad labiausiai korupcija šaknis įleidusi viešąjį sektorių, ypač gąji sveikatos apsaugos sistemoje, neišvengiama jos savivaldoje, kai kurie politikai (įvairaus lygio) neatsispiria pagundai įtakoti priimamus teisės	Išties buvo padaryta nemažai: sugriežtinome bausmes už korupcinius nusikaltimus ir įstatymais įtvirtinome išplėstinio turto konfiskavimo teisinę praktiką, reformavome Viešųjų pirkimų tarnybą – ji pagaliau tapo aktyvia	Pirmiausia tai turėtų būti ryškesnis viešosios nuomonės pasikeitimas. 2011 metų Lietuvos korupcijos	Manychiau padaryti svarbūs žingsniai mažinant politinės korupcijos galimybes. Įstatymais įtvirtinus išplėstinio turto konfiskavimo teisinę praktiką, atsisakius juridinių asmenų paramos politinėms partijoms dialogas su verslu	Veiksmų sėkmė pamatuojama priimtais ir įgyvendintais teisės aktais (pagal nacionalinę kovos su korupcija programą), bausmių už korupciją neišvengiamumo

			aktus neteisėtais metodais.	<p>institucija, padedančia keisti valstybei žalingas ir neskaidrias viešųjų pirkimų praktikas. Pradėta tirti Gariūnuose klestinti neteisėta veikla, kuri buvo dėl galimai korupcinių interesų ilgai toleruota. Smogta stambioms kontrabandininkų grupuotėms, kurios buvo suaugusios su pareigūnais. Policijos departamente įsteigta Imuniteto valdyba. Imuniteto valdyboje pradėti 5 ikiteisminiai tyrimai dėl 11 policijos pareigūnų, galbūt padariusių korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas.</p>	<p>žemėlapio duomenimis, beveik pusė gyventojų ir verslininkų teigė, kad korupcijos masto augimas stabilizavosi . Padidėjo visuomenės antikorupcinis sąmoningumas ir korupcinių reiškinių netoleravimas: duoti kyši 2008 metais buvo pasirengę 51 procentas verslo atstovų (2011 metais – 40 procentų), 64 procentai gyventojų (2011 metais – 57 procentai), 42 procentai tarnautojų (2011 metais – 35 procentai). Taip pat toliau keičiant viešųjų pirkimų praktiką didės jų dalis elektroninėje erdvėje. Vykdyta nuosekli viešųjų pirkimų skaidrinimo</p>	<p>tampa skaidresnis. Žinoma tai svarbūs žingsniai, bet laukia ir kiti darbai. Pirmiausia toliau skaidrinant viešųjų pirkimų praktiką, tęsiant viešųjų pirkimų perkėlimą į elektroninę erdvę, mažinant administracinę našta verslui. Kita vertus neteisėtam interesų grupių poveikiui atspirtis yra stipresnėje parlamentinėje kontrolėje (per pastaruosius metus ji tapo efektyvesnė), skaidresniame teisėkūros procese (tam reikės ir naujos lobizmo įstatymo redakcijos), korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinime pagal mūsų priimtą nacionalinę kovos su korupcija programą.</p>	<p>principo įgyvendinimu (tęsiant ir išplėstinio turto konfiskavimo praktiką), sveikatos apsaugos sistemos atspirties korupcijai diegimu.</p>
--	--	--	-----------------------------	--	---	--	---

					<p>politika davė teigiamų rezultatų – 2011 metais skelbiami pirkimai sudarė 74,7 procento visų 2011 metais įvykusių viešųjų pirkimų, elektroninių viešųjų pirkimų vertė – 75,7 procento visos per šį laikotarpį vykdytų viešųjų pirkimų vertės (2010 metais – 63 procentai), o centralizuotai vykdytų viešųjų pirkimų vertė, palyginti su 2010 metais, padidėjo daugiau kaip dvigubai – sudarė 12,5 procento visos 2011 metais vykdytų viešųjų pirkimų vertės (2010 metais – 5,6 procento). Mažinta administracinė našta (paprastinant juridinių asmenų steigimo procedūras išplėtėme</p>		
--	--	--	--	--	---	--	--

					<p>uždarųjų akcinių bendrovių steigimo elektroniniu būdu galimybes, parengėme mažųjų bendrijų įstatymo projektą: tokia įmonių teisinė forma pasižymės supaprastinta steigimo tvarka, lanksčia valdymo struktūra ir patraukliomis veiklos sąlygomis ir t.t.) Lietuvą darė patrauklesne verslui šalimi, todėl reikės tęsti šios politikos įgyvendinimą. Sėkmė matuojama pagal Lietuvos patrauklumo verslui indeksą. Be abejonės svarbus visų institucijų nusiteikimas nuosekliai diegti antikorupcines priemones, atrasti veiksmingesnius kontrolės metodus. Tai ypač liečia</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					sveikatos apsaugą, kurioje korupcijos pasireiškimo galimybės turi būti iš esmės sumažintos. Tam bus reikalingos naujos įstatyminės iniciatyvos skatinančios šio sektoriaus skaidrėjimą.		
3. Drąsos kelias	Labai paplitusi	Labai svarbi	Teisėsauga, sveikatos apsauga.	Administracinė ir politinė korupcijos yra tiek glaudžiai susipynusios, kad jų skyrimas yra ne tik nenaudingas, bet dažnai sudaro sąlygas permesi atsakomybę. Todėl būtinas kompleksinis požiūris.	Gyventojų nuomonės tyrimai (Korupcijos suvokimo indeksas taip pat bus kaip vienas rodiklių).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Antikorupcinė teisėkūros kontrolė – įstatymai turi ne tik analizuojami antikorupciniu požiūriu, bet ir jų pataisos turi turėti savo autorius, 2. Atskirti korupciją ir tarnybinę etiką: viešųjų ir privačių interesų derinimas negali būti širma, už kurios slepiasi bausmės siekiantys išvengti politikai ir valstybės tarnautojai. Turto bei pajamų deklaravimas turi būti visuotinis, numatyta reali atsakomybė už melagingų duomenų pateikimą. Neteisėtai įgytas turtas perimamas į valstybės nuosavybę, pinigine bausia yra dukart didesnė už neteisėtai įgyto turto vertę. 3. Svarstytinas specialaus šiuos klausimus sprendžiančio ypatingojo 	Gyventojų nuomonės tyrimai (Korupcijos suvokimo indeksas taip pat bus kaip vienas rodiklių) Investicijų didėjimas – užsienio investicijos pirmiausia ateina į skaidrias šalis.

						<p>prokuroro pareigybių įkūrimas 4. NVO aktyvaus dalyvavimo skatinimas, nepakančios korupcijai visuomenėje atmosferos kūrimas</p> <p>5. Liustracijos proceso sąžiningas ir bekompromisus užbaigimas yra neatsiejama kovos su korupcija dalis.</p>	
4. Liberalų sąjūdis	Paplitusi	Labai svarbi	<p>Korupcija labiausiai paplitusi ir daro didžiausią įtaką (dėl savo dažnumo arba ypatingo atitinkamos srities jautrumo) sveikatos apsaugos srityje, įstatymų leidyboje, viešuosiuose pirkimuose, teritorijų planavimo ir statybų reglamentavimo srityse, teisėsaugos bei verslo priežiūros sistemose. Nors kai kuriose iš šių sričių padaryti svarbūs žingsniai gerinant situaciją, tačiau problemų jose išlieka. Norint efektyviai kovoti su korupcija bausmių už korupcinius santykius griežtinimas yra tik vienas iš galimų kelių. Itin svarbu yra siekti sistemos skaidrumo problematiškose srityse ir galimose korupcijos zonose bei šalinti korupcijos atsiradimo priežastis. Būtent į tai ir</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Įteisinsime ir aiškiai reglamentuosime dalinį susimokėjimą už sveikatos paslaugas ir privatų sveikatos draudimą. 2. Plėsimė ir tobulinsime centrinio pirkimo sistemą ir ribosime galimybes prekes ar paslaugas pirkti tik iš vieno šaltinio ar diskriminuoti tiekėjus. 3. Panaikinsime perteklinį reguliavimą statybų planavimo ir reglamentavimo srityje. 4. Tarnautojai, dėl kurių kaltės bus padaryta žala gyventojams, privalės atsakyti asmeniškai net ir jiems pasitraukus iš užimamų pareigų (atitinkamus įstatymus mūsų iniciatyva Seimas jau priėmė). 5. Bent penktadaliu sumažinsime leidimų ir licencijų skaičių, kurių reikia norint pradėti verslą. 	<p>Nuolat stebėsime, kaip konkrečios priemonės mažinti korupcijai yra įgyvendinamos ir kokį realų poveikį jos duoda. Tam pasitarnauja sociologinės visuomenės apklausos, valstybės institucijų kaupiama statistika, konkretūs veiklos rezultatų pokyčiai probleminėse srityse. Remsimės korupcijos žemėlapiu bei Korupcijos suvokimo indeksu.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Plačiau taikysime sąžiningumo testus priimant tarnautojus į atsakingas pareigas, kuriose yra didelė korupcijos rizika. 2. Patys netoleruosime jokios korupcijos, vykdysime skaidrią politiką (ką ir darėme savo kuruojamose srityse). 3. Tarnybiniai tyrimai dėl valstybės tarnautojų veiklos privalės būti užbaigti ir tais atvejais, kai valstybės tarnautojas pasitraukė iš valstybės tarnybos, o šiurkščiai nusižengę pareigūnai neteks galimybės grįžti į valstybės tarnybą. 4. Neteisėtą sprendimą priėmus keliems asmenims nė vienas jų neišvengs atsakomybės ir už tai proporcingai atsakys. 5. Užtikrinsime apie korupciją pranešusių tarnautojų apsaugą. 6. Toliau plėsimė ir tobulinsime viešumo 	<p>Vertinsime, kiek bus priimta teisės aktų pakeitimų, kurie leis įgyvendinti veiksmingesnes kovos su korupcija priemones, matuosime jų efektyvumą remdamiesi nuolatine praktikos peržiūra, sociologiniais tyrimų duomenimis. Remsimės korupcijos žemėlapiu bei Korupcijos suvokimo indeksu.</p>

			toliau koncentruosimės.			standartą, kurį jau daug kur įdiegėme (valdžios sprendimų projektai vieši, visa informacija apie viešuosius pirkimus vieša, pareigybių aprašymai vieši).	
5. Darbo partija	Paplitusi	Labai svarbi	Viešųjų pirkimų, teisėsaugos, sveikatos ir teisėkūros.	<p>1. Viešųjų pirkimų srityje sieksime įdiegti monitoringą. Viešojo pirkimo komisijos posėdžiai būtų ne tik protokoluojami, bet ir daromi posėdžių garso įrašai. Projekto konkurso vertinimo komisijos narių ir kandidatų pokalbiai taip pat turi būti ne tik protokoluojami, bet ir daromi garso įrašai.</p> <p>2. Taikysime tarnautojų rotacijos principą tose institucijose ir tarnybose, kuriose dažni korupcijos faktai.</p> <p>3. Didinsime viešųjų paslaugų skaičių internetinėje erdvėje, diegsime sistemas, kad matytųsi, kaip sprendžiami klausimai ir kas nagrinėja, kad galima būtų įvertinti, ar nebuvo pažeidimų.</p> <p>4. Atversime teismų sistemą visuomenei, sukursime tarėjų institutą, leisime garbės teismų veikloje dalyvauti visuomenės atstovams.</p>	<p>Viešųjų pirkimų srityje – pagal viešųjų pirkimų apskundimų skaičių.</p> <p>Vertinsime kaip kinta procesas pirkimų, kuriuose neskelbiamas konkursas.</p> <p>Darysime verslininkų apklausas.</p> <p>Viešuosiuose pirkimuose yra sudaroma labai daug neskelbiamų viešųjų pirkimų sutarčių, todėl sieksime, kad jų būtų kuo mažiau ir mažesni.</p> <p>Kitose sferose – remiantis gyventojų apklausomis.</p>	<p>1. Sukursime Seimo nario atšaukimo mechanizmą. Seimo nario atšaukimo teisę suteiksime tik rinkėjui</p> <p>3. Parengsime ir priimsime Seimo nario veiklos kodeksą, numatantį atsakomybę už darbo veiklos principų ir etikos pažeidimus, net iki apkaltos proceso.</p> <p>4. Objektiviai vertinsime visuomenės pasitikėjimą ar nepasitikėjimą valdžia. Valstybinių įstaigų vadovai privalės reguliariai informuoti visuomenę apie įstaigos veiklą.</p> <p>5. Įstatymų priėmimo procese sieksime, kad savo nuomonę aktyviai išsakytų visuomeninių organizacijų atstovai. Įstatymų projektus aktyviau pristatysime visuomenei, skatinsime atviras diskusijas.</p>	Ar pavyko užkirsti kelią politinei korupcijai ir neteisėtam įvairių interesų grupių poveikiui valstybės valdymui galėsime išmatuoti remdamiesi ne tik verslininkų apklausomis, bet ir valstybės tarnautojų, ypač žemesnės grandies, kurie anonimiškai galės įvertinti korupcijos lygį savo įstaigose.
6. Tvarka ir teisingumas	Labai paplitusi	Labai svarbi	Medicina, valstybės ir savivaldybių institucijos,	1. Sumažinti korupcijos indeksą mažiausiai dviem	Paslaugų kokybės pagerinimu, jų	1. Įstatymu apribosime galimybę išrinkto politiko	Politinių partijų ir valdžios institucijų

			<p>teismų ir teisėsaugos sistema, visos institucijos, susijusios su leidimų išdavimu, detaliųjų planų tvirtinimu, tikrinančios ir kontroliuojančios institucijos, įstatymų leidžiamoji bei vykdomoji valdžia - Seimas ir Vyriausybė, žiniasklaida.</p>	<p>punktais. 2. Viešuosis pirkimus padaryti skaidrius, o informaciją apie jų sąlygas ir rezultatus – prieinamą visuomenei. 3. Valstybės tarnautojų veiklos ir priimamų sprendimų projektų bei pačių sprendimų skaidrumas. Viešų ir privačių interesų valstybės tarnyboje nuostatų griežtesnis reglamentavimas ne poįstatyminiais aktais, bet įstatymuose.</p>	<p>suteikimo laiko trukmės sumažėjimu, nubaustų už korupcinius sandėrius asmenų bei bylus skaičiaus lyginamoji analizė.</p>	<p>galimybes keisti priklausomybę politinei partijai ar frakcijai. 2. Įstatymo projekto teikimo iniciatyvas skatinsime pačioje visuomenėje, nuo 50 iki 25 tūkstančių asmenų skaičiaus mažindami gyventojų skaičiaus ribą pateikiant įstatymo projektus Seime.</p>	<p>pasitikėjimo augimu, korupcinių apraiškų turinčių įstatymų teikimo sumažėjimas, už korupcinius nusikaltimus nubaustų asmenų skaičiaus augimu, korupcijos suvokimo indekso sumažėjimu, visuomenės apklausų rezultatais.</p>
7. Lenkų rinkimų akcija	Paplitusi	Svarbi	<p>Teismai, sveikatos apsaugos įstaigos, teisės aktų priėmimas, verslo struktūrų įtaka politiniams sprendimams.</p>	<p>1. Palengvintų biurokratinių procedūrų. Dauguma tokių procedūrų turi būti supaprastintos bei suteikta galimybė jas atlikti internetu. 2. Visuomenės dalyvavimas audituojant valdininkus ir jų veiklą. Tą galimą pasiekti per tam tikrų nevyriausybinių organizacijų dalyvavimą tikrinant visų lygių šalies administraciją. 3. Teismų skaidrumą turėtų užtikrinti prisiekusiųjų instituto Lietuvos teisinėje sistemoje. 4. Prevencija kadrinėje politikoje – prižiūrėti, kokios reputacijos yra administracijos darbuotojai.</p>	<p>Per įgyvendintą biurokratinių procedūrų sistemos informatizavimą Per visuomenės atliktų audito analizių skaičių ir rezultatus Per prisiekusiųjų instituto veiklos efektyvumą Skiriant į valstybės tarnautojų pareigas be STT pažymos reikalavimo, būtina reikalauti apklausos apie kandidato reputaciją buvusioje</p>	<p>1. Kad piliečiai aktyviai reikštų savo patarimus ir nuomones rengiant teisės aktus. Sieksime užtikrinti, kad teisinio reguliavimo sistema Lietuvoje būtų sklandi, paprasta ir suprantama. 2. Kad valstybės politikų sprendimų priėmimas nebūtų įtakojamas verslo struktūrų, interesų grupių 3. Įvesti teisės aktų visuotinių elektroninių konsultacijų standartą vyriausybės ir savivaldybių administracijose</p>	<p>Pritaikyti pastovaus vyriausybės veiksmų visuomeninio konsultavimo ar sistemingo piliečių pasitenkinimo valstybe bei administracija vertinimų publikavimo viešojoje erdvėje mechanizmą.</p>

					darbovietėje rezultatų.		
8. Lietuvos socialdemokratų partija	Paplitusi	Svarbi	Sveikatos apsauga, teismai, policija, savivaldybės.	<p>1. Mažinti leidimų ir įvairiausių kvotų skaičių.</p> <p>2. Neigiamas atsakymas piliečiui turi būti pagrįstas ir motyvuotas;</p> <p>3. Plėsti techninių priemonių naudojimą, pvz., kaip dabar yra techninių priemonių įdiegimas į kelių policijos automobilius duoda teigiamą efektą korupcijos prevencijai, todėl panašių priemonių būtina imtis ir kitose institucijose, o policijos sistemoje jas plėsti.</p> <p>4. Sieksime, kad su korupcija kovotų ne tik STT ir prokuratūra, bet ir kiekviena institucija atskirai, todėl pasisakome už atskirų institucijų ir tarnybų imunitetinių padalinių steigimą ir jų atliekamų funkcijų praplėtimą papildant analitiniu darbu, o operatyvinės veiklos subjektams ir operatyvinės veiklos vykdymu aiškinantis galimus viešųjų ir privačiųjų interesų pažeidimus, pareigų neatlikimą ar netinkamą atlikimą, piktnaudžiavimo tarnyba vykdymą.</p>	Yra vienintelis rodiklis – visuomenės pritarimas kaip to išdava – gyvenimo gerovės gerėjimas.	<p>1. Priimti politinius sprendimus pagal deklaruotus rinkimų programas.</p> <p>2. Naują teisinį reguliavimą nustatantiems teisės aktams būtų atlikta galimo visuomeninio poveikio analizė.</p> <p>3. Naują teisinį reguliavimą nustatantys teisės aktai būtų priimami tik po viešo svarstymo ir pritarimo.</p>	Sėkmės matas – visuomenės nuomonė.

<p>9. Valstiečių ir žaliųjų sąjunga</p>	<p>Paplitusi</p>	<p>Svarbi</p>	<p>Teismuose, viešuosiuose pirkimuose, licencijuotose veiklose, valst. f-cijas perėmusiuose privačiuose struktūrose (ypač atliekų tvarkymo srityje) Didžiausios problemos šiuo metu pastebimos būtent valstybinio administravimo ir nevalstybinių organizacijų (asociacijų, monopolinę teisę į tam tikrų ekspertizių atlikimą turinčių privačių įmonių ir pan.) įgavusių priežiūros f-cijas, sankirtoje. Korupcija juose yra nuolatinė ir turi aukštą latentškumą, nes visos į procesą įtrauktos pusės suinteresuotos korupcinio sandorio sekme, o pats procesas dažniausiai vyksta uždaroje terpėje, kurioje įmanomas arba sutikimas su „žaidimo taisyklėmis“ arba išėjimas iš probleminės verslo srities apskritai.</p>	<p>1. LVŽS programos skirsnyje „Tikroji savivalda“ yra nurodytas siekis decentralizuoti šalies valdymą perkeldami dalį f-cijų ne tik savivaldybėms bet ir smulkesniems savivaldos vienetams – seniūnijoms. Taip būtų naikinami bereikalingi valdymo „antstatai“ centrinėje šalies valdžioje. 2. Taip pat tarp siektinų dalykų nurodyta: „Reikalausime kiekvieno pareigūno asmeninės atsakomybės už priimtus sprendimus. Įvesime pareigūnų sprendimais ar veiksmis padarytos žalos valstybei išieškojimo sistemą.“ 3. Siekiant greičiau pastebėti galimo neteisėto praturtėjimo požymius: „Visų valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų tarnautojų ir įstaigų darbuotojų, kurių steigėjais yra valstybės ar savivaldos institucijos, algos bus viešai skelbiamos tų įstaigų Interneto tinklapiuose.“</p> <p>LVŽS orientuojasi į platesnes piliečių valdymo teises nei egzistuoja dabar, pasisako už plačiąją savivaldą, bendruomenių</p>	<p>LVŽS siūlo nepopulistinį ilgalaikį pilietinės visuomenės plėtros kelią, kur pagrindinis siekis sąmoninga ir laisva, tuo pačiu nuo korupcijos, pilietinė visuomenė. Pirmąją sėkmę būtų mažareikšmių potencialiai korupcinių kontroliuojančių institucijų panaikinimas tuo pačiu metu panaikinant ir jas sukūrusią įstatyminę bazę, licencijuojamų veiklų mažinimas.</p>	<p>1. LVŽS 2012 m. rinkimų programoje yra nurodyta: „Finansiškai savarankiška ir atsakinga savivalda. Parama bendruomenių veiklai ir projektams. Tiesioginiai merų ir seniūnų rinkimai.“ t.y. dar kartą pakartojamas partijos programoje įrašytas tvirtas nusistatymas sieti valstybės gerovę su tiesioginės demokratijos mechanizmų plėtra. Platus piliečių dalyvavimas valdyme yra pagrindinė priemonė apsauganti ir nuo korupcinių ryšių atsiradimo ūkinėje veikloje tiek nuo neigiamos lobistinių grupių įtakos. Nes mažėjant politiko (-u) „svoriui“ sprendimų priėmimo mažėja ir korupcinių ryšių įtaka 2. Praplečiant piliečių referendumo galimybes (sumažinant reikiamą parašų skaičių iki 100 tūkst, ir įteisinus privalomuosius vietiniu referendumus) sumažės galimybės įtakoti sprendimus dėl didelės apimties valst. projektų (pvz. kaip tai šiandien vyksta su AE) ir lokalių dažnai monopolininkų inspiruojamų projektų 3. LVŽS 2012 rinkimų programoje nurodyta: „Nekorumpauta ir morali</p>	<p>Esame įsitikinę, kad korupcija klesti pirmiausia ten kur procesai vyksta neskaidriai, neviešai. LVŽS yra vienintelė partija grindžianti šalies ateities viziją plačiu samoningu piliečių dalyvavimu visuose procesuose. Ir šitas dalyvavimas, kurio pradū turi tapti bendruomenė, apimtu visas viešojo gyvenimo sritis. Puikiai suvokiame kad korupcija yra bendrujų valdymo ir valstybės sandaros problemų išraiška ir kova su ja vien administracinėmis ir baudžiamosiomis priemonėmis yra neįmanoma.</p>
---	------------------	---------------	---	---	---	---	--

				stiprinimą ir realių valdymo ir kontrolės svertų suteikimą nes tik taip įmanomas skaidrumas.		politika, visuomeninė teismų kontrolė. Minimalaus parašų skaičiaus referendumui surengti sumažinimas iki šimto tūkstančio. Piliečių teisė inicijuoti Seimo nario atšaukimą. „kas įtraukia į pilietinės kontrolės sritį ir teismų sistemą.	
10. Sąjunga TAIP („Tėvynės atgimimas ir perspektyva“)	Paplitusi	Svarbi	Viešasis sektorius, Sveikatos apsauga, teisėsauga, teisėsauga, ES paramos skirstymas ir viešieji pirkimai.	<p>1. Iš valstybės politikų ir tarnautojų reikalausime atsakomybės už priimamus sprendimus. Valstybės tarnautojai atsakys už savo neveikimu padarytą žalą ūkio subjektams ar žmonėms. Valstybės tarnautojų neveikimas, įstatymų ignoravimas, biurokratizmas bus vertinamas kaip korupcija.</p> <p>2. Viešųjų iniciatyvų, teisės aktų projektų ir viešųjų investicijų vertinimą vykdysime vadovaudamiesi kaštų ir naudos analize.</p> <p>3. Panaikinsime nusistovėjusią praktiką, kai dėl biurokratinių kliučių, galimos korupcijos, skirtingo valstybės ir savivaldybių institucijų teisinio reguliavimo interpretacijų ar teisinių ginčų investicijos Lietuvoje yra stabdomos ar nepradedamos. Šiuo metu</p>	Yra daug kriterijų (investicijos, šešėlinės ekonomikos lygis, žmonių pasitikėjimas ir pan.) bei indeksų (pvz. „Transparency International“ kasmet pateikiama apžvalga), kuri parodys mūsų veiksmų sėkmę.	<p>1. Stiprinsime Seimo kompetencijas</p> <p>2. Didinsime Seimo narių atsakomybę</p> <p>3. Sieksime įgyvendinti priemones, išvardintas atsakyme į 4 klausimą</p>	Yra daug kriterijų (investicijos, šešėlinės ekonomikos lygis, žmonių pasitikėjimas ir pan.) bei indeksų (pvz. „Transparency International“ kasmet pateikiama apžvalga), kuri parodys mūsų veiksmų sėkmę.

				<p>Investuotjų patarėjų tarybos prie Ūkio ministerijos duomenimis nepradėta ar sustabdyta investicijų daugiau nei už 1.4 mlrd. litų. Verslo asocijuotų organizacijų duomenimis papildomai Lietuvoje priskaičiuojama dar apie 2.7 mlrd. lt. investicijų, kurios šiuo metu nevyksta dėl valstybės institucijų veiksmų ar neveikimo. 4 mlrd. lt - tiek investicijų Lietuvoje laukia valdžios sprendimų.</p> <p>4. Išplėsime valstybės teikiamų paslaugų elektroniniu būdu tinklą. Pavyzdžiui, užtikrinsime skaidrų ir efektyvų e. sveikatos projekto įgyvendinimą. Sukursime nacionaliniu mastu veikiančias e-recepto, e-vaizdų, telemedicinos ir el. sveikatos istorijų sistemas.</p> <p>5. Įgyvendinsime „vieno langelio“ principą visose valstybės institucijose.</p> <p>6. Į valstybės tarnybą pritrauksime kvalifikuotus darbuotojus, tobulinant valstybės tarnybos motyvavimo ir karjeros sistemą. Valstybės tarnybos darbą vertinsime pagal nustatytų tikslų</p>			
--	--	--	--	--	--	--	--

				<p>įgyvendinimą ir pasiektus konkrečius rezultatus, tvarkant visuomenės reikalus.</p> <p>7. Siekdami skaidresnio ES paramos skirstymo ir efektyvesnio panaudojimo, procedūrų ir biurokratizmo mažinimo, šešias ES paramą skirstančias agentūras (Europos socialinio fondo agentūra, Lietuvos verslo paramos agentūra, Centrinė projektų valdymo agentūra, Aplinkos projektų valdymo agentūra, Transporto investicijų direkcija, Nacionalinė mokėjimo agentūra) siūlome apjungti į vieną „Lietuvos projektų valdymo agentūrą“, nes ES paramos administravimo įstaigų steigimas, naikinimas ar įgaliojimų suteikimas valstybinės ar net vietos valdžios įstaigoms yra šalies narės teisė.</p> <p>8. Sumažinus Seimą sutaupytas lėšas skirsime didžiajam Lietuvos trejetui, – švietimo, policijos ir medicinos darbuotojams – nuo kurių priklauso valstybės ateitis, saugumas ir sveikata, kiekvieno iš mūsų gerovė.</p> <p>9. Užtikrinsime viešą</p>		
--	--	--	--	--	--	--

			<p>ir skaidrią kompensuojamųjų vaistinių preparatų kainodarą.</p> <p>10. Vystysime centralizuotų vaistinių preparatų pirkimo iniciatyvą Lietuvos, Latvijos ir Estijos mastu, taip ženkliai sumažindami vaistų kainą pacientui.</p> <p>11. Užtikrinsime teisės viršenybę ir grąžinsime pasitikėjimą teismais bei teisingumu. Įstatymų laikysis ne tik piliečiai, bet ir valdžios institucijos. Neliks nusikaltimų be bausmės. Didinsime teismų nepriklausomybę ir veiklos skaidrumą. Užtikrinsime, kad teisinėje valstybėje būtų vykdomi teismų sprendimai. Teismų sistemoje įtvirtinsime teisėjų karjeros klausimų sprendimo viešumą, teisėjų darbo kokybės viešą įvertinimą.</p>			
--	--	--	---	--	--	--